

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču Knabenseminaru. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebnih nagrad.

Posebne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi so ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačajo od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Št. 35 „Slov. Gosp.“ bilo je zaplenjeno, drugega natisa nismo mogli napraviti.

Plitve vode.

Nihče se ne boji plitve vode. Na poti se je človek, če more, izogne; če ne, pa jo pregazi in škode za to nima druge razven te, da si zmoči čevlje; če je pa ravno le v očetovih, tem bolje, še spere si jih.

Enake vode so tudi v državi. Razne reči se godé v njenih mejah in niso brez vse nevarnosti za njo, ali ker se taka nevarnost ali že ne kaže o prvem pogledu ali vsaj ne velika, zato jih ljudje radi prezrejo, češ, da so le plitve vode. Ali pa so v resnici tako malo nevarne, tega si mi ne upamo izreči.

Naši časi so kakor navlaš za društva. Ljudstvo se že nekak zaveda in ljudje, čuteč, da jih več žuli enak čevlj, prec vam vtakno glave vkup, češ, da si bo treba pomoči, in novo društvo je storjeno. Samo na Štajerju šteje se sedaj v celem do 1200 društev. Da ni vseh teh društev treba, to se zna in če so potlej vsa državi in ljudem samim na korist, dvomi se po pravici. Če že druga ne, časa, ki jim ga je za zborovanje treba, je škoda, kaj bi ne bilo še škoda denarja, ki se v njih trosi brez prave potrebe! Tacih društev vidimo rasti, kakor gobe, pa kaj dene to, saj vam jih ljudje čejo, so torej vsa le plitve vode.

In v vrsti teh društev je turnarskih in gasilskih in šulvereinskih toliko, da že ima po nekaterih krajih skoraj vsaka vas eno ali drugo ali more biti vseh troje društev. Nobeno ni vzraslo iz avstrijskih tal, osebe so v njih skoraj vselej iste in zborov je v vsakem društvu in vsako leto vsaj nekaj treba, v njih pa tudi govorov. In kaki da so v nekaterih zadnji, za to nihče ne vpraša; da so le za uho udov prijetni, pa je vse dobro. Da pa niso taki, kakoršnji bi vsled društvenih pravil le biti smeli;

da so včasih že pravo rogoviljenje in pa pogosto blagostanju države nevarni, to ljudi ne skrbi veliko, saj se godé le v pohlevnem društvu, v čegar pravilih ne stoji nič o političnih vprašanjih. Vsi so torej brez pomena in društva sama so jim le plitve vode.

Odbori, srenjski, okrajni, šolski, ti so v resnici po svojem namenu časti vredne skupine. Njim pripada po postavi skrb za gmotne ali pa ob enem tudi za duševne zadeve srenj, okrajev, ljudskih šol; da pa in če se vtikajo v politične reči in podirajo s tem sami tiste koristi, za voljo katerih so, to jim velja semtertje malo, saj niso politična društva, njih počenjanja so torej le nedolžne šale, le plitve vode.

Nedelji odločuje postava počitek gledé vseh težkih in nenujnih del, in dobro je tako, saj je, če že ne gledamo na zapoved božjo, tudi delalcu treba počitka, če se nam še naj vzdrži v zdravju in naj ne pade tako skrb za-nj in za njegovo družino prerano njegovi srenji v roke. Da se pa vse eno zida na novih kolo-dvorih železnic in kleplje na poslopju kake hranilnice ali dela po tovarnah in piše po očitnih pisarnicah v svetek in petek, to, se vé, da ni, da vam bode človeka v oči, saj se ne dela kje na polju ali pa v logu; ta dela jim so samo potrebna zabava delalcev, le plitve vode.

Brez novin, brez dnevnikov, ki nam govoré o mogočih in nemogočih rečeh, svet, kakor je sedanji, ne more biti in le-ti sami se ne vzdržé, če ne pišejo reči tako in tacih, kakor je njih bralcem pogodu. Da storé potlej tako, dokler jim dopušča postava in pa časnikarsko poštenje, to ne zasluži graje, saj so oni več manj vendarle glasila ljudstva; ali kedar ima za njih nekatere postava široke meje, časnikarsko poštenje pa jim je deveta briga; kedar udrihajo po svojih nasprotnikih, osebah, stanovih, narodih brez usmiljenja, brez poštenja, — to jim človeka naj nič ne skrbi, saj niso to sodbe višje gosposke, ampak samo prazne blodnje časnikarjev, le plitve vode.

In mar še naj gremo v tem dalje in še naj naštejemo več tacih plitvih vodá? Mi sodimo, da za naše bralce ni več treba; tudi se nam ne zdi varno, kajti celo lahko bi se nam izgodilo, kakor človeku, ki seže v gnjezdo sršenov. To pa, iz izkušnje vemo, ni prijetno.

Vendar ena misel ni, da jo v tem zamolčimo; vedno se nam vriva ona z nova. Mi namreč ne menimo, da so take plitve vode vselej nedolžne in da ni v njih prav nobene nevarnosti za državo. Vsak kmetovalec ve, da se več plitvih vodá, na sebi malo nevarnih, lahko združi v eno ali če tudi to ne, več takih na njivi ali travniku ni na korist njegovi setvi ali košnji. Zato stori le pametno, če jih ne pusti v nemar, marveč jih lepo porazpelje o pravem času in in si jih tako obrne v svojo korist.

Enako želimo, da se izgodi tudi s plitvimi vodami — v državi. Ena sama še pač ni toliko nevarna, pa več skupaj — in njih število je v našem lepem cesarstvu veliko — je velika nevarščina za blagostanje narodov. Kdor tedaj koli more kaj v tem, njega prosimo, da dela, kjer in kar spada v njegovo področje, na to, da bododo te plitve vode — svoje meje. Tako vstreže gotovo blagostanju cesarstva in sodimo, da tudi želji višje gosposke. (?)

Slovenski gostje vrlih Čehov.

Že so se vrnili ali pa se že vračajo oni naši rojaki, katerim je bila sreča mila, da so zadnji teden bili mogli z doma v zlato Prago. Nič ne morejo dopovedati, kako lepo da so jih vrli Čehi že po raznih mestih, čisto posebej pa še v lepem mestu ob Veltavi vzprejeli. Le tekmovali so med seboj, kako bi najbolje izkazovali našim ljubezen, ki jih veže z nami, z zateranim slovenskim ljudstvom. V resnici, milo se stori človeku pri srcu, kedar vse to sliši ali pa bere v naših in nam prijaznih listih. Žal, da nam ni mogoče, teh ljubih utisov, ki so jih naši popotniki o vrlih Čehih seboj prinesli, podati našim bralcem na drobno.

Da pa storimo, kar moremo, naj stoji na tem mestu krasen govor, s katerim je češki duhovnik g. Fr. Eckert, pozdravil naše, ko so jih v pondeljek slavili v „Meštanski besedi“. Res lepo izrazuje bratovsko ljubezen, naj se le zmerom bolj med nami vtrjuje. Po „Slovenca“ je tako-le govoril:

„V dobi, ko je stal narod češki še na visoki stopinji svetne slave, slovela je tudi prestolnica njegova ob Veltavi tako, da so jo nazivali zlato Prago. Kedar je pa jelo zlato naše Prage bledeti, kedar so ji raztrgali z glave kraljevo krono, kedar je z umirajočim narodom ginila in pojemala tudi Praga, ohranila se je kljub temu še povest o zlati Pragi in je dalje živela med našimi brati na dalnjem jugu po

goratem Balkanu ter ob bregovih Adrije in Save med brati Slovani. Jugoslovani govorili so še, na staro pripovedovanje cprti, vedno o stolici českega naroda, imenovajoč jo zlato Prago tudi tedaj, ko je Praga jela odtujevati se svojemu narodu. No, to govorjenje in te nade vresničile so se. Naša Praga je zopet srce, glava in krona našega vzbujenega naroda.

Kakor v starodavnih sivih časih zalesketala je majka naša zlata Praga, zopet na podlagi narodne zavesti v svojem zlatu in domovinski ljubezni njenih sinov. Milijoni in milijoni navdušenih src čeških in slovanskih bijejo ji navdušeno nasproti. In danes pozdravljamo v njenem naročju ljube in drage nam goste s teh slovanskih pokrajin, kjer se je izročilo o „zlati naši Pragi“ ohranilo tudi še v času našega propada. Zlata Praga pritiska danes na svoje srce svoje mile ji sinove iz dalnjega juga. Dobro nam toraj došli, dragi bratje Slovenci, bodite pozdravljeni v mestu Libušinem, pozdravljeni v „Meštanski Besedi“, ki je skupno središče Praškega Slovanstva! Sokolom podobni prileteli ste k nam gledat našo in Vašo zlato Prago in zemljo, ki je napojena s krvjo, potom in solzami očetov naših ter mesto, katero je pozidala in posvetila tisočletna zgodovina naroda našega. Prišli ste si ogledavat naše življenje, naše prebujenje, naše delovanje in narodno bojevanje; prišli ste se razvedrit v vzvišenem zlatem svetišči češke Talije, katero je narod sebi postavil. Srca naša hitela so Vam nasproti, kakor hitro počil je v Vaših krajih glas: „V zlato Prago!“ Danes pa hitimo že objemat Vas, vrle junake, ki stojate na straži ob nabrežji Adrije, pod Velikanom Triglavom, v beli Ljubljani in po bregovih Mure, Soče, Save in Drave.

Dobro so nam znane Vaše tožbe in želje in zvesto zasledujemo boj, v katerega ste zapleteni v slovanskih Termopilah z dvema zlobnima sovražnikoma. Tudi naš narod češki imel je vedne tožbe, želje in se je boril s svojimi nasprotniki; kakor Vam, boriti se je tudi še njemu za obrambo materinega jezika v šoli in javnem življenji ter za ljubezen domovinsko. Tukaj, bratje navzemite, napijte se novih moči na prsih naše slovanske matičke Prage! Tudi pri Vas naredil se je že na narodu čudež podoben našemu, da se je narod nedavno še nepoznan in za mrtvega razglašen, probudil od mrtvih in z druženo močjo zahteva po svojih pravicah, ki mu pristujejo po božjih in človeških postavah. To čudežno ustajenje naroda Vašega in našega nam je porok, da nas skupna borba privede do junaštva. Znano nam je popolnoma, da je Vaš boj neprimerno težji in da je Vam solnce slobode Vaše zakrito še povsod s črnimi oblaki, toda vroča vaša ljubezen do naroda prepočila bode tudi te črne oblake.

Bodočnost, Slovani, je naša! Narod probujen in zaveden, narod ki po svojih pravicah s tako silo zahteva, kakor narod Vaš, tak narod ne da se več vdušiti! Narod, kateri se ponša z apostolskim Slomšekom in pesnikom Preširnom, je po božji previdnosti še za kaj večega namenjen. Pogrejte se torej, bratje Slovenci, na srce naše drage matere Prage! Naj bi Vas okrepčali narodni spominki češke slave, s katerimi se ponšamo, posebno pa naše narodno gledišče; naj bi Vas spodbodlo krepko življenje našega mesta in pa ljubezen do ljubljene naroda za vstrajno delovanje! Podajmo si v to svrhu roke! Združimo se! Ljubimo se!“

Gospodarske stvari.

Kako poljsko miš (*arvicola arvalis*) pokončati.

Kakor ima krt svoje določene navade, katere le redkokdaj opuša, tako da te navade vajeemu krtolovcu jedino pomagajo svoj lov po njih vravnati, ravno tako ima tudi mala poljska miš, *arvicola arvalis*, svoje posebnosti, katere tistemu, ki jih pozna, lov poljskih miši polajšuje.

Poljska miš se silno hitro množi, tako da je ves pridelek zlasti v suhih zimah in manj mokrih poletnih mesecih v nevarnosti od miši biti pokončan.

Mokre zime so mišim največe sovražnice, snegovite pa, slasti, ako se sneg počasno taliti začne njihove prijateljice. V takih zimah najdemo njihove prihode vrh zemlje pod snegom od luknje do luknje. Hitro taljenje snega, tedaj preobilica zračne vode je za miši pravi svetovni potop. V malih dneh so kakor z zemlje popihane.

Proti mokroti o mrzlem ali le hladnem vremenu so zelo občutljive. Večkrat zmočen, kožuh jim je mnogokrat zadosti, da poginejo. Kder nekoliko let ni snega, tam se miši večkrat tako pomnožijo, seveda v toplejših mesecih, da se jih po navrtanih luknjah na dan po 30 do 40 polovi.

Hitri pomnožitvi pa brani izlasti o času, ko imajo mlade, mrzlo deževno vreme. Mladiči hitro poginejo in matere za njimi. Prej ko ne se jim nabere v srce preveč mleka, kar jih umori, kakor se to pri navadnem divjem zajcu godi, kjer pridejo vse samice v nevarnost pogina, če brž, ko imajo mlade, mrzlo mokro vreme nastane in mladiči konec vzamejo.

Če ima krt pravilno svoje čase, v katerih gre na lov, zjutra ob šestih, o poldne med 11—12, zvečer o deveti uri, tako poljska miš ni tako natančna v svojih izhodih. Ona se pase, kedar je ravno čas in priložnost in potrebuje primeroma več hrane, ker ni mesojeda

pa že tudi zaradi tega, ker zaradi prirojene radovednosti hoče vse videti in vse čuti, ker tedaj nima nikdar mira, zato se ji tudi prebavljanje pohitruje.

Ako miši ravno ni preveč, drži se mnogokrat tudi gori povedanega časa kakor krt, posebno najbolj zato, ker v tem času ni delancev na polju in ker rada te mirne trenutke za sprehode itd. porabi. In kakor druge živali o manj prijetnem, vetrovnem vremenu zavetne prostorčke iščejo, na katere solnce gorkeje poseva, ravno tako dela tudi poljska miš. Najdemo jih v okrajnih brazdah in pa v srednjih brazdah najbolj pogosto. V globoki brazdi je lepo tiho in gorko, njeni nevarni sosedi, kakor kanje, vranovi itd. je tukaj ne zasledijo tako kmalo.

Po teh brazdah se tedaj vsake 3—4 metre po 30 centimetrov globoko luknjo z zemljišnim svedrom izvrta. To delo gre hitro od rok in vajeen delavec jih vsako uro po 40—50 navrta. Na deteljiščih, kjer ni brazd, poiščejo se miši križ poti, ki so že od daleč in lahko poznati, to so poti, ki peljejo od luknje do luknje in so več ali manj izhojeni od miši. Navrtajo se ob straneh njive in ravno tako tudi sredi vrste ljukenj, kakor je gori povedano, vsak sebi, vendar vsaka luknja mora biti med dvema mišjima luknjama. Zjutra in večer se izvrtane luknje pregledajo in miši z orodjem, ki je nekako žlici podobno iz ljukenj pomečejo. Veči del so že mrtve. Ako se to delo pametno in skrbno opravlja, je v kratkem času polje miši prosto in čisto.

Večkratno presajanje pohitri rodovitnost rastlin.

Znano je, da trs iz semena izrejen še le v petem ali šestem, mnogokrat še le v poznejšem letu rodoviten postane. Trsu rodovitnost pohitriti je neki Francoski vinogradnik se poslužil večkratnega presajanja in sicer z dobrim vspehom. Pósejal je trtinoga semena v skledo z rodovitno prstijo napolnjeno, ki je bila s prav močnim, hitro delajočim gnojem pomešana. Gnoj je bil gnojnica s $\frac{3}{4}$ vode stanjšana kri, 1 del s 10 deli vode in človečjek. To skledo s semenom je postavil pod steklevino, pod katero je bila najprej toplina od 15°, ki se je po 8 dneh na 25—30° povišala. Brž ko so mlade trtice tretji listič pognale, so se v 8 centimetrov dolge skledice presadile in zopet v toplino od 25—30° postavile. Po treh tednih so se rastlinice, ker so že več korenine pognale bile, v več lonce presadile. To presajanje se 5—6 krat in sicer vedno v več lonce ponavlja. Ko so trte višino od 60 centimetrov dosegle, se obrežejo, kar se tudi takrat ponovi, ko je trta že 2—3 metra visoka. Po takem večkratnem presajanju so bili trsi že v tretjem letu rodovitni.

Nikotin ali tobakovina dobro zdravilo proti ovčji grinti.

Pet več ali manj grintovih ovec se je vsaka dne 8. marca v raztoplini blizu 2 litrov tobakovine in 300 litrov vode 3 minute dolgo kopala in potem s ščetom prav trdo drgala.

Dne 16. marca so bile te ovce na enak način kopane, samo da se je takrat raztoplina nekoliko močnejša napravila. Dva litra nikotina sta se raztopila v 276 litrih vode. Pri tem postopanju se je pa pokazalo, da so kopane stare ovce in kopana jagnjeta se dobro počutila in da jim nikotin, ki je sicer strup, nič ni škodoval na zdravju. Do 1. maja 1884 se pri teh živinčetihi grinta ni več pokazala.

Sejmovi. 7. septembra: pri sv. Jederti nad Laškim, pri sv. Petru pod sv. gorami, v Vojniku, v Slivnici; 8. sept.: pri Negovi; 9. sept.: pri Kapeli blizu Radgone; 10. sept.: v Apačah, Gomilici, pri sv. Janžu blizu Drauberga, v Rušah, Gornjem gradu, v Spodnji Polskavi, Slov. Bistrici; 11. sept.: v Loki.

Dopisi.

Iz Maribora. (Zaplenjenje, nevolja, veselje „Sl. G.“) Številko 35. „Slov. Gosp.“ so nam vzeli zavoljo vvodnega članka „Tihe vode“, vendar so nam ves stavek zapečatili, tedaj pa tudi nismo mogli drugega natisa izdati. Častiti bralci naj nam odpusté, mi jih, kolikor moremo, odškodimo s tem, da jim damo dnešnjo številko večje. Kar pišemo, s tem čemo le dobro našim bralcem in tedaj tudi naši državi. Da se ogiblremo prepira, zmerjanja — nekaj, česar pri nasprotnih listih ne opazimo; da smo skorej čez mero pohlevni, to kaže vsak list, ki ga izdamo in vemo, da že to nekaterim našim ni prav. Če pa še tedaj vse eno ne ugodimo na nekem mestu, to je naša velika nevolja, pa za to mi ne moremo in upamo le, da nas je reši — čas. Nekaj nam je ta že prinesel. Na našem c. kr. učiteljišču namreč, ukazuje minister za uk in bogočastje, da se ima v vsakem razredu posehmal slov. jezik učiti po 4 ure v tjednu. Tudi dotični učitelj mora za to imeti potrebno skušnjo; dosedanji dobi torej v tem oziru za služen odpust. Večje zaušnice pa tudi niso bili kedaj mogli dati Slovencem, kakor da so bili podučevanje v slov. jeziku dali možu v roke, pri katerem bi človek še z lučjo o belem dnevu ne našel slovenske knjige — druge, kakor te, iz katere je učil.

Izza Boča. Ni še leto minolo, kar sem čital v nekem čudnem odloku, došlem iz Ptuja, ki je bil podpisan od nekega c. kr. uradnika. Omenjeni odlok je Slatinske razmere pretresoval in tam je stalo zapisano: „Der Glaube ist noch nicht in Gefahr“ — to je, vera še ni v nevarnosti — tedaj duhovniki naj le „naprej

dremajo“. Na to čudno, nespametno izjavo sem se nehoté spomnil, ko sem prišedši v Slatino, videl tam ob nedeljah delati. Tedaj Vi, veleučeni Ptujski gospod! vera še ni v nevarnosti, dasiravno se nedelje in prazniki očitno oskrunjujejo?! Ali Vas je že pamet tako daleč zapustila? Ste li imeli Vi kedaj „Mali katekizem“ v rokah? Pa pustimo tega svetopisemskega učnjaka in vrnimo se v Slatino. Na prvi hip bomo spoznali, kakošen duh tu vlada. Delavci delajo na Slatini ob delavnikih pa tudi ob nedeljah, celo ob največjih praznikih. Tisti po nemškem duhu dišeči in z nemškimi trakovi „nabiksan fajerber“ ima tudi večinoma ob nedeljah med krščanskim naukom svoje vadbe in zadnjič smo videli, ko je nek tukajšen „restaurant“ pustil na praznik otavo sušiti, dasiravno smo letos imeli dosta ugodno vreme in si je lahko vsaki lenuh svojo krmo spravil, kedar je hotel, ne da bi bilo potreba, nedelj in praznikov oskrunjevati. Le tako naprej! Potem pa pridite Vi, Ptujski „dohtar sv. pisma“, vteknite svoj nos v Slatino, potem pa še recite, ako morete: „Der Glaube ist noch nicht in Gefahr“. Ako bode to tako dalje šlo, potem bomo v Slatini kmalu same pruske luterane imeli. Žalostno pa je to, da se dajo ljudje tako zapeljati, da zavoljo par grošev prodajo svojo vest in oskrunijo praznike! Zdaj pa še Slatinski Nemci (?) nameravajo neko nemško šolo zidati. No, kakošne so tiste šole, koje nemški šulverein stavi, to že itak vsakdo vé, ki ni preveč zateleban. Otroci še zdaj malo krščanskega nauka znajo, ko se jim v domačem maternem jeziku razlaga, kaj še le bode potem, ko jim bode Bog ve kdo verske resnice po nemški lomil. To bodo kristjani, da se jih Bog usmili! Dobro da še imajo naše druge pametnejše občine v tej reči besedo. Ako hočejo tisti Slatinski možeki, ki kakor krti vedno rovljejo, nemško šolo imeti, naj si jo postavijo, če prav vrh Boča; slovenskih otrok od poštenih krščanskih starišev pa oni ne bodo s svojim nemško-liberalnim maslom mazali! Od nemškega šulvereina mi Slovenci nič ne potrebujemo. Slovenci bodo že sami za svoje otroke skrbeli, nemški šulverein pa ima dosti svojih paglavcev po mestih; tiste naj pobere, za tiste naj skrbi! Kaj bo nemški šulverein pred našimi durmi pometal, ko pa ima sam pred svojim pragom toliko nesnage! To pa si tudi Slatinski posilinemci naj ne mislijo, da se bode kmet zavoljo pet ali šest možekov, ki so tukaj od danes do jutri, nemščine učil.

Iz Lembaha. (Blagoslovljenje novega Marijinega trona in novih bander.) Tukaj se je v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. lepa svečanost obhajala. Po prvi službi božji se je osnovala dolga procesija iz župnijske cerkve k podružnici na kalvarsko goro. V procesiji so opletene deklina novi tron Matere

božje za omenjeno podružnico nosile, in fantje so dva nova bandera za Goro darovali. Pridna mladina je bila mično cerkvico prav umetno okinčala. Ob 9. uri je prišla procesija na Goro, kjer so preč. g. kanonik Herg svoje nekdanje farmane v procesiji prijazno sprejeli, novo podobo brezmadežne Device in dva nova bandera blagoslovili in potem pozno službo božjo slovesno obhajali. Res ginjeno je moglo biti vsako krščansko srce, ko se je v procesiji okoli cerkve z mile Gore na vse štiri kraje sveta blagoslov delil. Prav radi in z veseljem smo pri drugem delu sv. meše tiho orgljanje in mило petje Marijine pesme poslušali in smo zopet mogli priznati, da godba z glasnimi instrumenti v malo cerkvico ne sliši. Dekline so novi tron darovale in g. Zoratti v Mariboru ga je prav lepo napravil za 95 fl. Dva nova bandera je poslal g. Krickl iz Dunaja za 85 fl. Eno bandero ima podobo žalostne Matere božje in sv. Jožefa, drugo pa Lurške Matere božje in sv. Alojzija. Kalvarska gora ni visoka, vendar je prekrasen razgled na vsako stran in nehoté se mora človek tam spominjati lepe pesmi pokojnega g. Hašnika: „Stojim na visokem, sem bliže nebes, — Se mi zdi, da sem ločen od zemlje že ves. — Na hribih kaj lepše mi solnce sveti, — Z radostjo napaja mi srce in kri. — Na hribih se tudi c'lo revež štimam, — Kjer tolko dežele pod seboj imam.“

Od Velike nedelje. (Blagoslovljenje Lurške Matere božje.) Nepozabljiv nam ostane den minole angeljske nedelje, kajti imeli smo tukaj svečanost, kakoršnje še tukaj dolgo ni bilo. Blagoslovljena in v cerkev prinesena je bila namreč, kakor je uže „Slov. Gospodar“ naznanil, krasna podoba brezmadežnega spočetja Marije Lurške. — Ginljiv je bil ta trenutek in solze radosti so se marsikomu v očesih videle, ko je bila Mati božja tako slovesno od sedem čč. gospodov duhovnikov in blizo do sto ovenčanih svatovic iz farovža v cerkev spremljana. Visokočastiti gospod dekan so po blagoslovljenju Lurške Matere božje in dveh na novo ozaljšanih oltarjev v blagih in v srca segajočih besedah razložili zgodbo o Lurški Materi božji, in omenili, da v sreih Velikonedeljskih faranov žije in klije pravi duh za božjo reč, ker imajo tako lepo in veličastno hišo božjo, da je v dalnji okolici ni ednake. Akoravno so Velikonedeljski župljani darežljivi in vneti za olepšanje hiše božje, vendar se ne bi moglo toliko zgoditi, ako ne bi imeli tako delavnega in neutrudljivega gospoda župnika. Njihova največja skrb je obrnena na to, da se naša hiša božja ozaljša in z vsem potrebnim preskrbi, in to na tak blagi način, da župljani, kar se stroškov tiče, to celo malo čutijo. Zato pa so tudi v obče ljubljani in visoko čislani in vroča je želja vseh župljanov: „Bog nam ohrani še veliko let, nam blagega

visoko čast. gospoda župnika Martina Napast-a, kot našega dušnega pastirja.

Omeniti tudi moramo gosp. Ant. Pavlič-a, obrazarja iz Buč pri Kozjem, kateri nam je dva oltarja v čast bl. device Marije po nizki ceni tako izdelal, da se zadovoljnost brez izjeme občno sliši, in si zatoraj v čast in dolžnost štejem tega domačega umetnika vsem župnijam priporočiti, katere želijo tako lepa dela v svojih cerkvah videti. — Tudi naši novi zvoni se pripeljujejo v teku tega tedna in bodo zdaj v nedeljo t. j. 6. sept. slovesno blagoslovljeni.

Iz Šmarijskega okraja. (Se enkrat dijaška veselica.) Dijaška veselica v Šmariji razdražila je zopet živce brezzobne Celjske klepetulje in z vso svojo robato, neotesano in kosmato zgovornostjo napala je ne samo našo učečo se mladino, temveč tudi duhovstvo in sploh vse Slovence, ki so se udeležili veselice ter jih počastila z onimi mastnimi psovkami, ki se nahajajo le v bogatej zakladnici „kulturträger-skega“ celjskega lističa. Že se satanskim nasmehom je bila pozdravila vela in pohabljen Celjska tetka veselico, češ, sedaj je lepa prilika, da pokažeš svojo jezičnost in kako da si umna in gibčna, če je treba obrekovati ali ovaditi slovenske dijake. Na vseh oglih je bila razpostavila svoje ovaduhe, ki so prežali na vsako besedo in na vsako kretanje ali zastoj. Nobeden škandal se ni hotel pripetiti, nobena veleizdajska beseda se ni čula. Vsi poparjeni in pobiti so odšli premišljevale, kaj bi kje ukrenili, da bi škodovali slov. dijakom, ki se še povrnejo na gimnazijo. Njih živa domišljija jih ni zapustila. Zasukavali in zavijavali so vse, kar se je prigodilo, pristavljali so še sami in smešiti so hotele te sirote celo Metodovo svečanost in tako se je prigodilo, da je v Celjskej „vahterci“ kopica neresnic in ponesrečenih poskusov smešenja se nabralo. Veselica pa se je vršila mirno in dostojno in občinstvo, katerega se je bilo nabralo obilno, sledilo je z navdušenostjo lepemu petju in jedernatim in krepkim govorom. Po dokončanem vsporedu bil je ples, ki seveda ni bil tako sijajen, kakor kak „Gut-Schlauch-Ball“ ali drugi enaki plesovi, kar je morda uzrok, da so nekatere dame izostale. Na vsak način osupnilo nas je, da so manjkale one, ki so jako v obližju in se radi vedejo kot Slovenke. Hudobni jezičneži trdijo, da so se vstrašile klepetanja „der Deutchen Wacht“. Smešno! — Drugi dan odpeljali so se dijaki na Slatino, kjer so z isto mirnostjo in dostojnostjo nastopili, kakor v Šmariji. Nemški gostje, ki poznajo slov. dijake le po živih opisih Celjskega Moniterja ali pa graške „Tagesposte“ čudili so se in se prav pohvalno izrazili o njih. Trojica dijakov predstavila se je njegovej prevzvišenosti premilostivnemu vladiki Strossmajerju, ki jih je jako prijazno vsprejel in jim izročil bla-

goslov in pozdrav na sodruge. Popoldan pa so imeli vsi dijaki priliko pozdraviti Njegovo prevzvišenost v svojej sredini. Slava in živjoklici so ga sprejeli na prihodu in spremili ob odhodu. — Slednjič moramo še omeniti, da je vznemirilo ne samo dijake, ampak tudi prebivalstvo Šmarijskega trga, da je 9 žendarjev stražilo in patroliralo po trgu, kakor da bi bili slov. dijaki sami hudodelniki.

Iz Slatine. (Svoji k svojim. Vzorni mladenči!) Jako je bilo naše nemčurje in nemškutarje vzorno obnašanje slovenskih dijakov na Slatini v oči bodlo in pikalo. Nekaj jim moramo narediti, si mislijo, hajdimo jih ščuvati, drugače ne bo za „vahterico“ nobena drobčina z bogate mize slovenske hudobije, natolcevanja in zabavljanja čez Nemce pala. Torej se pridevleje 4. avg. proti večeru, ko so si še dijaki pred ohodom grla namočili, nek debel nemškutar v g. Leitnerovo dvorano ter ko vidi zavita slovenska bandera pri durih, odpre svoja široka usta pa pove modro besedo: „Bos sullen diese bindiše Fohnen, die Buben sull ma einsperren!“ to se pravi: kaj pa pomenijo ta bindiš (!!) bandera, te smrkovce moramo zapreti. No Slovenci, Vi še hočete takega človeka med seboj trpeti, pa denarje nositi, ki Vašim sinovom take priimke daje? Tak je tudi proti Vam. V lice se Vam slini in hlini pa dobrika, za Vami pa osle kaže ter pravi: ti kmetski „buteljni bindišarski“ so za proso najboljši. Mislim, če koga pes vgrizne, da mu ne gre potem več blizo. Zatorej, Slatinčani, svoji k svojim! — Celjski listič je pisal, da so se dijaki tukaj obnašali, kakor bi jim bila Slatina „Domäne“, to se pravi, njihova prava domačija, kjer sme vsaki gospodovati, kakor v svoji hiši. Nekaj tednov popred je pa povedal — čudi se, o svet — da niso Graški pevci smeli v čisto nemški Slatini „Deutsches Lied“ popevati. Ubogi sirotek, vse upanje mu bo počasi po vodi steklo. Slatina kaže vedno bolj, da je prava slovenska domačija, ter se ne da več od par privandranih in pa iz Slovencev preobrnjenih Nemcev voditi. To so tudi pokazali v predvečer cesarjevega goda nekateri vzorni mladenči. Gasilno društvo je po bakljadi začelo pri g. Leitnerju v dvorani seveda na občno zahtevanje „Deutsches Lied“ popevati in muzika pa piskati. Slovenski društveniki so pa narodne peli. Da glavni zbor pevcev drugi pevači ne motijo, lahko bi si bil vsaki po svoji glavi popeval, kar bi hotel, nobenega Nemca bi ne bilo to motilo, ko bi le ne bilo slovensko. To je dokazal nasprotnik g. M.... „Kaj drugega pojte, jim pravi, to je pregrdo“. Ko se niso mladenči dali pregovoriti, je nastal hrup in vsi nemčurji so jo potegnili k strašni sodbi. In kaj so sklenili: „Ker vas je šest mladenčev v nemški prostorni dvorani slovenske pesni pelo ter niste hoteli pri

„Deut. Lied“ ustati z drugimi gosti, ste za vselej iz društva izpahnjeni.“ Ti nerodno društvo! Najboljše moči odpusti. Ne prisegam pa, da ne bo v kratkem še večje število radovoljno izstopilo. Kajti Slatinčani se zavedajo. Sram jih je večnega hlapčevanja par Nemcev. Na slovenskih tleh hočejo biti oni gospodarji. Kdor pa ni z nami, reče pravi Slovenec, naj v naši hiši molči, drugače mu pokažemo. Vzornim mladenčem pa kličemo vsi drugi bratje slovenski: „bravo, bravo!“

Kdor ima srce, — Zna za dom' solze, — Za slovenske domovine raj, — Za njo rad živi, — Za njo hrepeni, — Njo, le njo bo ljubil vekomaj!

Iz Medloga pri Celji. (Dijamantna ali biserna poroka.) Kaj takega, kar je doživela naša soseska, se ne pripeti v vsaki župniji. Lepo število naših sosesčanov je spremljalo v sredo 19. avg. zjutraj častita starčka Jožefa Mirnik, po domače Kos, in njegovo ženo Jero, rojeno Gaberšek, v Celjsko župnijsko cerkev. Preteklo je namreč že šestdeset let, kar imenovana živita v srečnem zakonu. Poročena sta bila 31. julija 1825. Jožef Mirnik je rojen l. 1804, njegova ženka leta 1802. oba dva sta torej že stara nad 80 let, pa še dovolj čvrsta. Njunega zaroda živi 36 otrok, vnukov in vnučičev. Naš rojak, vlč. g. Jakob Krušič, župnik v št. Andražu, kateremu sta biserna poročenca krstna botra, prišel je danes v Celje, da služi sv. mešo, pri kateri sta se onadva in smo se svati zahvalili dobrotljivemu Bogu za obilo dobrot, katere sta skozi toliko let prejemale iz njegove mile roke. Bog živi vse verne Slovence, naj enako našima Jožefu in Jeri, dočakajo v čvrstem zdravju visoko starost! Naj pa ostanejo ves čas svojega življenja tudi zvesti svojemu narodu, kakor sta ostala naša dva biserna poročenca! Medlozan.

Izpod Pohorja. (Učiteljska konferenca) za Mariborski, Št.-lenartski in Slovensko-bistriški šolski okraj se je vršila letos v dan 13. avgusta v Mariboru. Točno ob 8. uri zjutraj je predsednik, c. kr. šolski nadzornik gosp. Franc Robič, zborovanje otvoril, ter g. Mih. Nerata nadučitelja v Leitersbergu imenoval svojim namestnikom. Zapisnikarjem sta bila enoglasno voljena gg. Henrik Tribnik, učitelj na Spod. Polskavi in Josip Sobati, učitelj v Hočah. Potem se gospod predsednik spominja jako marljivega, priljubljenega tovariša gosp. Josipa Tribnika, bivšega nadučitelja v Slivnici pri Mariboru, katerega nam je nemila smrt pokosila. Navzoči stoječ kot znamenje žalosti, svoje sočutje izrazijo. Dnevni red nadaljevaje naznanja gosp. nadzornik prav obširno svoje opazke, katerih si je pri letošnjem nadzorovanju nabral. Dalje zagotavlja, da so napredki šol teh treh okrajev prav povoljni. Gosp. nad-

zornik še prečita došle postave in uredbe potem pa pridejo podrobni učni črteži na vrsto. Referenti so svojo nalogo v občno zadovoljnost rešili. Po precej zanimivi debati o tem predmetu, se od zbora učni črteži sprejmejo. Drugo nalogo: „Kako vzgojuje ljudska šola k resnicoljubnosti“ razpravlja nemški g. Leske in slovenski g. Vauhnik. Predavanje je bilo razumljivo, gladko in jedrnato. Omeniti še je, da je tudi c. kr. okrajni poglavar gosp. baron Hein zborovanje obiskal. Po vrlem, več ko 6 ur trajajočem, dobro dokončanem delu g. predsednik zborovanje s trikratnim „Živio“ na Nj. Veličanstvo sklene.

Od sv. Marjete niže Ptuja. (Novi altar.) Blagovoli, dragi „Slov. Gosp.“ sprejeti nekateri vrstice o slovesnosti, katera se je že zdavnej pri nas vršila. Peto nedeljo po veliki noči so nam preč. g. prošt Ptujski blagoslovili novi veliki altar, katerega so po prostovoljnih doneskih omislili za lepoto cerkve svoje vneti farniki. — Altar, katerega je po načrtu gosp. arhitekta Mikowicza v Gradcu izdelal g. Adolf Vogl v Inomostu, je lepo, nenavadno, v resnici umetno delo, kar so dozda priznali še vsi izvedenci. Tudi Njih prevzišenost, premilostljivi g. knezoškof so imenovali delo „lepo“ in so faranom še posebno pohvalo izrekli za gorečnost, ki ga imajo za olupšanje svoje cerkve. Ta darežljivost vrlih Margečanov pa zasluži še v sedanjem času posebno pohvalo, ker denarjev, kakor povsod, tudi tukaj pomanjkuje in si morajo ljudje tako reki od ust pritrgovati, da zamorejo za lepoto cerkve svoje še kaj storiti. Pri vsej darežljivosti faranov pa bi tako lepega altarja ne imeli, ako bi ne bili pristopili na pomoč blagi dobrotniki, katere naj tukaj omenim, da se jih dobri farani spominjajo v molitvah svojih. Darovali so: preč. g. prošt Ptujski 50 fl.; zdaj že pokojni blagi gosp. dekan Fric 100 fl., potem gg. duhovniki tukajšnji rojaki: preč. g. dr. in kanonik V. Nemec 25 fl., č. g. Korbinijan Lajh 10 fl., č. g. Feguš 55 fl., č. g. Martin Kolenko 21 fl., č. g. Fr. Geč 15 fl., neimenovan 9 fl. in gospodična R. Pešl 10 fl. Bog vsem plati! G. Adolfa Vogla v Inomostu pa smemo z dobro vestjo vsem priporočati, kateri hočejo kaj v pravilnem slogu in umetno izdelanega za svoje cerkve naročiti.

Od sv. Marjete na Pesnici. (Slovesnost.) Angeljska nedelja se je pri nas posebno slovesno obhajala. Bila je skušnja šolskih otrok iz kršč. nauka. Pri tej priliki so tudi preč. gosp. dekan blagoslovili dve podobi (sv. Jožefa in sv. Ane), ter tudi v lepi pridigi pomen podob razložili. Preč. gosp. kanonik L. Herg pa so slovesno sv. mešo peli. Naš premožni kmet Alojz Čep, poseben častitelj sv. Jožefa, je to podobo na svoje stroške dal narediti in tukajšnje žene so si oskrbele podobo

sv. Ane. Podobi je izrezal trojički podobar Lav. Perko za 130 fl. Delo je lepo. Vsi gospodje v okolici, kateri so dali kaj delati pri gori omenjenem podobarju, njegovo delo enoglasno hvalijo in tega rojaka priporočujejo. Pisec teh vrst se rad pridruži tej hvali, pristavi ji še samo željo, naj bi se pri enacih naročilih povsodi najprvo na domače umetnike gledalo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar in cesarica prišla sta 24. avgusta v Kromeriž s spremstvom. Župan pozdravil je veličanstvi z ljubeznivim nagovorom ter konečno v češčini izražal radost o tem obisku. Nj. veličanstvi peljali ste se v odprtem vozu v mesto; obila množica zbranega naroda klicala je navdušeno „slava“. Pred grajskimi vrati sipale so deklince cvetlice. V gradu sprejel ji je kardinal. Sijajen pa je bil obhod vseh društev. Ob 5. uri bil je dvorni obed za 50 oseb, katerega so se udeležili nadvojvodi, kardinal, ministri ter civilni in vojaški dostojanstveniki. Ob mraku bilo je mesto krasno razsvitljeno. Češko društvo „Moravan“ in nemško društvo „Concordia“ priredili ste serenado, katera je sijajno izpala. Ko se je cesar prikazal pri oknu, zaorili so več minut trajajoči „slava“, „na zdar“ in „hoch“-klici. V torek dne 25. avgusta se je pripeljal ruski dvorni vlak v Gulin ob 11 $\frac{1}{2}$ uri. Naš svitli cesar pa cesarjevič Rudolf bila sta se mu nasproti peljala, oba v ruskih opravah. Carevna Marija Aleksandrovna in velikoknjeginja Marija Pavlovna ste ju smehljaše z okna pozdravili. Cesar in cesarjevič sta se brž podala v ruski dvorni salonski voz, kjer so se vsi pozdravili. V Kromeriž so zatem opoludne dospeli, tam jih je vzprejela cesarica Elizabeta in pa nadvojvoda Karel Ludvik, le-ta je bil v ruski opravi. Cesarici ste se dvekrat poljubili, cesarja sta pa častno kompanijo vojakov pogledala. Med tem je godba svirala rusko himno. V gradu sta jih vzprejela knez Hohenlohe pa grof Hunyady. Ruski carevič prejel je od svitlega cesarja polk ulanov. Glediščna predstava v gradu, kakor tudi sviranje kvarteta na gozdne rogove je jako dopadlo. Naš cesar, v ruski opravi, je spremljal carevno, ruski car pa našo cesarico, in Karel Ludevik velikoknjeginjo v veliko dvorano. Veliki knez Nikolaj bil je že v opravi naših ulanov. Car je podelil grofu Taaffeju Aleksandrov Nevski red prve vrste; ministru Orczyju in državnemu tajniku Szögyenyiju red belega orla prve vrste in cesarskemu namestniku grofu Schönbornu Anin red prve vrste; knezu Hohenlohe pa veliki križ Andrejevega reda v briljantih; tudi dvorni igralci dobili so ruska odlikovanja. — Presvitli cesar imenovali so velikega kneza pre-

stolonaslednika Nikolaja polkovnikom in velikega kneza Jurija nadčastnikom ulanskega polka „Car ruski“. — Cesar so rekli deputaciji duhovnikov, kateri so se jim v Kromerizu poklanjali: „Dokazi lojalnosti, ki so se mi pri uhodu v Kromeriz skazovali, ganili so me globoko in pripisujem je dobremu gorečemu uplivu duhovščine, za kar se vam visokočastiti gospodje iz vsega srca zahvaljujem.“ — 27. avg. prišli so cesar v Plzenj; na kolodvoru so jih sprejeli dostojanstveniki; udeležili so se manevrov, zaradi katerih so izrazili svoje zadovoljnost; po manevrih so obiskali muzej. — Državni zbor prične se 25. sept. delegaciji pa se skliče, kakor se iz Dunaja poroča, proti koncu meseca oktobra. Nadškofa grofa Schönborna je pri njegovemu prihodu v Prago, nagovoril župan dr. Črny v češki besedi in nadškof je tudi le češki odgovoril. Zarad tega so živdovsko-nemški listi zelo nevoljni, pa brez uzroka; kajti župan in nadškof sta zato le v češčini govorila, ker so Nemci odločno rekli, da se svečanosti ne udeležijo in se je tudi niso udeležili. — Pred kratkim ustanovljeno češko politično društvo bode pred vsem delalo na to, da vsak okraj, v katerem biva dōsti Čehov, dobi češko ljudsko šolo. — Iz Zagreba se piše, da se podajo 12. septembra Hrvat, predsednik deželnega zbora, Gjurgjevič, podpredsednik in dr. Spevec v Požego, da se poklonijo cesarju v imenu hrvatskega zbora; tudi vsi katoliški in grško-orijentalški škofje pridejo v Požego.

Vnanje države. Ruski car in carica od-potovala sta 1. septembra zvečer iz Kijeva v Petrograd. — Bavarskemu kralju se hudo godi, ker je zabredel v velike dolgove, katerih nihče noče plačati; vsled tega je konkurz neizogibljiv. — Laški listi prinašajo vest, da se letos tudi snideta laški kralj in nemški prestolonaslednik; kje pa, še ni znano. — Na rusko-kitajski meji bil je vojaški upor; nekateri moške od kitajskih čet razmesarili so svoje častnike, ker vže več mesecev niso dobili nobene plače; vse, kar je v njihove roke prišlo, so oropali. — Novo braziljsko ministerstvo, katero je konservativno je sestavljeno. Cutegipe je prevzel vnanje, Mamroe notranje zadeve, Belisario finance, Delpluci pravosodje, Junqueira vojsko, Chaves pomorstvo, Prado javna dela, trgovino in poljedelstvo. — Pretekli teden se je poročalo, da na Španjskem kolera pojema; 19. avgusta je umrlo že samo 110 oseb; pa zdaj dohajajo zopet bolj neugodna poročila; poroča se iz Madrida, da se je začela kolera v okolici bolj razširjati in da ljudstvo beži preplašeno iz mesta; v Marseille umrje vsaki den 30—50 ljudi, v Tulonu 10—20. — Kassala se je dne 30. julija udala vsled glada in z njo je tako blizu konec angleške moči v Sudanu.

Za poduk in kratek čas.

O početku Slovenjega gradca.

(Po narodni pripovedki.)

Slovenji gradec se imenuje majhno mesto na Malem Štajeru blizu koroške meje, bržčas zato, da bi se razločevalo od glavnega mesta štajerske dežele, ki se imenuje sploh Gradec ali nemški Gradec. Nekateri mislijo, da je na torišču, kder zdaj stoji Slovenji gradec, že za čas Rimljanov stalo rimljansko selo, ker je tod mimo peljala stara rimljanska cesta od Celja v koroško deželo. Narodna pripovedka pa nam tako-le pripoveduje začetek slovenjegraškega mesta:

Svoje dni je živel na Štajerskem bogat grof, ki je imel po vsej štajerski deželi veliko graščin. V okolici sedanjega Slovenjega gradca je najrajši prebival, ker je ondu imel tri gradove, od katerih še dva zdaj stojita, pa seveda ne več v nekdanji podobi. Eden njegovih gradov je stal nad Starim trgom; tega so poznej divji Turki razdjali, verni Slovenci pa so po tem na tistem torišču pozidali cerkev, katero še zdaj imenujejo „na gradu“.

Drugi grad je bil prvemu ravno nasproti na Pohorju, ki še zdaj obstoji; ljudje mu pravijo „gradiš“. Med „gradom“ in „gradišem“ je bilo svoje dni veliko in globoko jezero, čez katerega so se morali od enega grada do drugega v čolnu voziti. Grof in posestnik teh gradov je imel edino hčer z imenom Elizabeto.

Ko se je nekega dne bila grofica Elizabeta iz grada v Gradiš peljala, prevrgel se je čolnič in ona je v vodo pala in se vtopila. Razume se, da je grof postal silno žalosten, ko je bil to izvedel. Dobro je vedel, da žive hčerke več iz jezera ne bode dobil, pa mrtvo bi še vendar rad videl. Pa kdo bi mu zamogel tudi mrtvo truplo ljubljene hčerke iz globokega jezera prineesti, ker nihče ni videl, kde da je vtonila?

Takrat se je grof spomnil, da ima v ječi dva razbojnika zaprta, ki sta bila na ves čas svojega življenja v ječo obsojena. Ta dva razbojnika pokliče grof k sebi ter jima reče, da jima daje na izvoljo: ali do smrti v ječi ostati ali hrib na severni strani jezera prekopati, da bo jezero zamoglo v Dravo izteči. Razbojnika si izvolita drugo zahtevanje ter sta res prekopala severno rebro Pohorja, da je jezero v Dravo izteklo. Grof pa je med tem naredil obljubo, da bo ravno ondu, kder bodo hčerkino truplo našli, dal postaviti cerkev na čast sv. Elizabeti.

Ko je bilo jezero odteklo, so res našli grofičino truplo in grof je tudi kmalu svojo obljubo spolnil. Kder je mrtvo grofičino truplo ležalo, ondu je kmalu potem stala majhna cerk-vica sv. Elizabete. Okoli te cerkvice je sčasoma nastalo vedno več hiš in poslopij, ki so

se združile v občino ter dobile mestne pravice in ime Slovenji gradec. Po tem mestu se je imenoval poznej tudi grof Slovenjegraški ali pa nemško Windischgraz.

Prvotna cerkev pa je sčasoma postala premajhna, zato so Slovenjegraščani postavili zraven nje večjo farno cerkev in prejšnja je postala njena podružnica. Ker ta cerkva stoji zraven bolnišnice, imenuje se zdaj navadno bolnišniščina cerkva. +

Smešnica 35. Nekega človeka je zalezla pijača tako, da mu je bila široka ulica v mestu skoro preozka. Njemu se je zdelo, da se vrti celo mesto s hišami vred. On se nasloni na zid neke hiše in drži v roki ključ hišnih vrat. Njegov prijatelj mimo gredoč ga vidi in ga vpraša: „Kaj pa delaš tukaj?“ „Celo mesto“, odgovori, „se vrti okoli mene, jaz pa tukaj čakam, da pride moja hiša, da hitro vtaknem ključ v vrata, odprem in smuknem v hišo.“

Razne stvari.

(Odbor kat. tisk. društva) se je tako-le sestavil: Vlč. g. kanonik dr. J. Križanič, predsednik, odvetnik g. dr. J. Glančnik, podpredsednik, prof. g. J. Skuhala, tajnik in prof. dr. J. Mlakar, blagajnik.

(„Slovensko društvo“) skliče za 6. septembra popoldne ob 3. uri v Mariboru v gostilni „zur Stadt Wien“ občni zbor; pri tem se bode izvolilo nekaj novih odbornikov in prena redila se pravila. K zboru pride tudi gospod Božidar Raič, vrli naš deželni in državni poslanec, ter bo govoril, kako naj postopajo v novem državnem zboru naši poslanci, da bodo kaj dosegli za nas. Tudi pride na razgovor južna železnica, ki noče slov. jeziku priznati nobenih pravic. Zeleti je, da bo zborovanje jako obilno obiskovano. Pridite toraj vsi, ki imate priložnost.

(Dar 200 gld.) Svitli cesar so kraj. šolsk. svet pri sv. Rupertu nad Laškim 200 fl. darovali za popravila na šolskem poslopju.

(Učiteljski zbor na Velehradu.) Dne 12. t. m. so imeli slovanski učitelji na Velehradu velik zbor. Začeli so ga s sv. mešo, ki so jo Brnski škof dr. Bauer brali. Le-ta so navzoče učitelje za tem v lepem govoru pozdravili. To je vredno posnemanja tudi po drugih deželah.

(Pri sv. Janžu na Peči.) Č. g. župnik, H. Križan, so nevarno zboleli; zadel jih je mrtud in župljani se že prav bojé za njih življenje.

(Vojaške vaje.) Kar je vojakov pri nas, so vsi odrinili 29. in 30. avg. na Koroško proti Velikovecu. Tam bodo v teku prve polovice septembra velike vojaške vaje; k njim pridejo sam svitli cesar 9. dne septembra.

(Šolo za obrtnijske učence.) V Celovcu se snuje nova šola za obrtnijske učence. Vrli „Mir“ obžaluje, da nima v tej in drugih enacijah šolah kršč. nauk prostora. Malo komu je bolj rahle vesti treba, kakor mladim obrtnikom, take pa ni, kjer ni žive vere.

(Občinske volitve.) Na Prevaljah bliža se čas občinskih volitev. Narodni možje se pridno pripravljajo za-nje. Bog jim daj lepo zmago!

(Saleška čitalnica) priredi v spomin tisočletnice Metodijeve slavnost dne 8. sept. t. l. ob 4. uri popoldne na vrtu g. M. Tajnika v Družmirji, z govorom, petjem, godbo in prostozabavo.

(Čudne reči.) Pri manevrih c. kr. armade, ki se vsako jesen ob Litavi godé, jemlje se baje izključljivo le vino od neke ogerske firme. Vinski tržci v Beču so vložili pritožbo zoper to. Ali bi ne vložili tudi posestniki vinogradov lahko pritožbe zoper tržce? Kar tu in tam dajo tržci za vino, vse drugo je, samo vino ni.

(Kopališča.) Gospoda hodi v vročih dneh poletja se kopat, kmetje pa romat ali na božjo pot. Zoper prvo še se ni nihče pritožil, pač je gospoda že sem ter tje tožila se zoper romanje. Kje je pravica? Tudi kmetu je treba, da si oddahne tako, kakor on misli, najbolje. Gospoda naj le ima svoja — kopališča!

(Metulji.) Povsod je letos na spodnjem Štajerskem bilo videti veliko metuljev. Žalibog, njih zalega kaže se že na zeljnikih. Druga ne kaže, kakor obirati gosenice z zelja. Zelje je imenitna reč za gospodinjo, tedaj rečemo pa še enkrat: Le po njih, sedaj po gosenicah!

(Zrelo grozdje.) Že več let nismo v tem času bili doma imeli zrelega grozdja, letos pa ga imamo. Lepo znamenje, da bo vino dobro — tam, kjer bo kaj brati; kaže tedaj le, da ga tudi lepo spravimo; da se spravi potlej tudi v lep denar, za to imamo vsaj upanje. Tedaj pa pozor!

(V ognju zgorela) je žena Vinc. Steblovnika v Spod. Bregu ob Paki. Bila je še hotela kravo iz hleva potegniti, ko je bil že ves v plamenu, v tem pa se je tako užgala, da je kmalu na to umrla.

(Žganju slovo!) Pretekli teden povabil je Koroški dež. predsednik v Celovcu k zborovanju zastopnike dež. odbora, ordinarijata, kmetijske družbe, trgovske zbornice, dež. šolsk. sveta in finančne direkcije, da bi se posvetovali o sredstvih, s katerimi bi se moglo odpraviti žganjepitje. Da bi le kaj uspeha bilo!

(Konkurzni izpit) so napravili čč. gg.: Fr. Leber, Mihael Žnidar, Jakob Zupanič in Jože Kotnik. V bogoslovje sta še sprejeta gg.: Alojzij Knez iz Laškega trga in Martin Medved iz Cirkovic.

(Zahvala.) Slavno društvo „Narodne šole“ v Ljubljani blagovolilo je ljudski šoli pri sv. Venčesu darovati mnogo raznovrstnega šolskega blaga lepe vrednosti, za katero mu prisrčno zahvalo izreka šolsko vodstvo.

(G. Julij Larisch), pivovarnik na Laškem napovedal je konkurs; bil je velik sovražnik slovenskega naroda in boritelj za nemški „šulverein“.

(Strela udarila) je preteklo soboto v Varžičev hram v Župečji vasi pri sv. Lovrencu na Dravskem polju; hram je bil mahoma ves v plamenu; od njega se je vnel še Šobetov, ki je z hlevi vred zgorel.

(„Mode po Evropi.“) Tako se zove nov mesečnik, ki izhaja v Pragi sedaj tudi v nemškem jeziku. V njem se provaja iz IV. letnika, v češkem jeziku pisanega, na nemško. Krojačem vtegne dobro priti. Lastnik je Jož. Michalik, krojaški mojster v Pragi, Jungmanove ulice.

(Vabilo) k slavnosti v spomin tisočletnice Metodijeve, katero priredi čitalnica Šaleške doline dne 8. sept. 1885 na vrtu gosp. M. Tajnika v Družmirji z govorom, petjem, godbo in prosto zabavo. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilnej vdeležbi vabi Odbor.

(Konjska dirka), se bode vršila v nedeljo 13. septembra 1885 ob 2. uri popoldan v Žavcu v savinjske dolini. I. Pričetna dirka (prva vožnja). 1. državno darilo 4 zlate, 2. državno darilo 2 zlata, 3. državno darilo 1 zlat. II. Dirka plemenskih konj. 1. državno darilo 10 zlatov, 2. državno darilo 4 zlate, 3. državno darilo 3 zlate, 4. državno darilo 1 zlat. III. Društvena dirka. 1. darilo 6 zlatov, 2. darilo 4 zlate, 3. darilo 3 zlate, 4. darilo 2 zlata, 5. darilo 1 zlat. Po dirki veliko kmetsko jahanje. Darila žavskega trga: 1. darilo 5 križevacev, 2. darilo 5 srebrnih goldinarjev, 3. darilo 3 srebrni gold., 4. darilo 1 križevac. Vstopnice se dobijo pri reditelju g. Josipu Širca po 50 in 20 kr. Dne 12. sept. t. l. je v Žavcu tudi premiranje konj. Odbor.

(Od št. Jerneja pri Ločah) se nam poroča, da so letos tamkaj posebno lepo praznovali god farnega patrona. Lepa, do križa na zvoniku segajoča maja nosila je veliko slovensko tribojnico.

(Na c. kr. gimnaziji v Celji) vpisujejo se dijaki za šolsko leto 1885/6 dne 13., 14. in 15. septembra t. l. od 9. do 12. Učenci, ki na novo stopijo v zavod, sprejemljejo se 13., dosedanjí učenci in sicer oni nižjih razredov 14., višjih razredov pa 15. septembra. Z gimnazijo je združen pripravljevalni kurs, v kojega se jemljó fantje dovršivši z uspehom 3. leto ljudske šole. Prosti so sprejemnine ter doneska za učila. Šolnine pa se morejo oprostiti še le v drugem tečaju. C. kr. ravnateljstvo.

(Ljutomerska čitalnica) priredi v torek dné 8. septembra 1885 v gostilni gospoda J. Vaupotiča svečanost. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 20 kr.

(Nevihita) je zadnjo soboto zjutra bila po celem Štajerskem in Kranjskem, posebno okoli Ljubljane in Vipave huda in je na nekaterih krajih veliko škode naredila.

(Mariborska „Posojilnica“) je imela v mesecu avgustu 1885 dohodkov 30.993 gld. 2 kr. stroškov 29.344 gld. 78 kr., skupn. prometa 60.336 fr. 80 kr.

Loterijne številke:

V Trstu 29. avgusta 1885: 34, 41, 65, 17, 28
V Linci „ „ 5, 36, 87, 48, 49

Prihodnje srečanje 5. septembra 1885.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža, na velikem mestnem trgu v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice
za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodeci in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodeci, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.

Svarilo! Še jedenkrat nam je omeniti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarejenju. Mnogo ljudi je, ki ne znajo pripravljanja teh kapljic in pod imenom „Marijaceljske kapljice“ razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice mej nevednim ljudstvom. Te kapljice zaradi svoje brezvspešnosti neso prave „Marijaceljske želodčne kapljice“. Kdor torej želi pravih „Marijaceljskih želodčnih kapljic“, pazi naj pri kupovanju vedno na gorenjo podobo Matere božje, ki je za varstveno znamko postavno zajamčena in mora biti na vsaki stekleničici.

Dobivajo se v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani, so najboljše in, kakor mnoga zahvalna pisma potrjujejo, najskušenejše in prospešnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld.,
5 tucatov samo 8 gld.

Razpošilja se s pošto najmanj jeden tucat steklenic.
Naslov:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Učenca sprejme

krojač Joh. Gerhold v Mariboru, (Rathausplatz.)

Prodajalnica hmelja, Karel Wolf,

Beč, Žatec (Saaz).
II. Franzensbrückenstrasse 3, Česko,
priporoča se za vzprejetje v nakupovanje in
prodajanje vsake vrste hmelja po najboljih
pogojih. 2-10

Naznanilo in priporočba.

S sledečim naznanjam vljudno slavnemu p. l. občinstvu, da sem kupil od svojega očeta gospoda

Ernesta Širca
trgovino z raznovrstnim blagom.

Dolgoletna zvedenost in pa za to podvzetje potrebni kapital, dajeta mi poroštvo, da mi bode mogoče v vsakem obziru ustreči zahtevanju čestitega občinstva.

V Žavei dne 20. julija 1885.

2-3

Josip Širca.

Izvrstna tropinska žganica

Hktl. po gld. 18.—20.—

Izvrstna slivovka

Hktl. po gld. 24.—

Izvrstna drožena žganica

Hktl. po gld. 24.—40.—

se dobiva v žganjariji

6-10

Rajmunda Wieser-ja

v Hočah pri Mariboru.

Oznaniło.

Gospod Ludevik Bitterl vitez Tesenberg v Mariboru se je notarske službe odpovedal, in jaz sem vsa pisma njegove pisarne prevzel.

Prosim vse stranke naj pridejo po svoje pisma k meni.

V Mariboru 25. avgusta 1885.

Dr. Fr. Radey,
c. kr. notar.

Slomšekovih zbranih spisov

četrti knjiga: „Različno blago“, ravno kar izdana, dobiva se pri izdajatelju čast. g. Mih. Lendovšek v Makolah (Maxau bei Pöltschach) po 1 gld. s poštnino vred. Tržna cena po knjigarnah ji je: fl. 1.40 za trdovezan, fl. 1.30 za broširan izvod. Obsega tri oddelke: I. „šola in odgoja“ str. 180; II. „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. „razna tvarina“ str. 357—428. (9-10)

Za darila mladini

o raznih prilikah, pa tudi odrasčenim, posebno priporočamo naslednje spise, katerim je spisovatelj č. g. Ant. Kržič in se zdaj pri nas dobiva:

Izgledi bogoljubnih otrok

iz vseh časov krščanstva.

I. del, drugi natis 1882 str. VI, 151.

II. „ „ „ 1885 str. V, 160.

III. „ prvi „ 1883 str. IV, 172.

Vsaki zvezek stane lično v platno vezan 60 kr., po pošti 65 kr.

To delo je že po „Zg. Danici“ dovolj znano. Ko se je tudi v posebnih zvezkih izdalo, je bilo z veseljem sprejeto, po raznih časniki vgodno ocenjeno in jako priporočano. — Posebne prednosti tem zvezkom so: 1. Zanimljiva in raznovrstna tvarina iz raznih stanov in časov. O njej piše pisatelj v uvodu I. zvezka: „Menim, da prav sodim, če pravim, da med drugim so zlasti lepe zgodbe in zgledi tisto oralo, katero najgloblje seže v rahlo zemljico mladostnega srca in ob enem zaseje v njem seme, ki ne more ostati brez dobrega sadu. In sicer pred vsem take zgodbe, pri katerih mu ni treba mlademu čitatelju še vpraševati, so li resnične ali ne? Tvarina je tako razdeljena, da se v prvem zvezku opisujejo zgledi iz sedanjega veka; drugi zvezek sega že bolj v oddaljene čase, slednji pa se čedalje bolj bliža začetku krščanstva. — Pridjalo bi se še lahko mnogo, kakor pravi pisatelj v uvodu III. knjige, a knjiga bi se morala podražiti in marsikaj bi se moralo ponavljati. — Zdaj pa je zlasti poskrbljeno za različnost in mikavne prizore, 2. Lahko umevna pisava. — „Cvetje iz vrtov sv. Frančiška“. ki se samo odlikuje po lepi slovenščini, piše (I. l. 9. zv.): „Mi vsem našim bralcem, zlasti starišem, katehetom in učiteljem ki imajo mladim za dobro tečno berilo skrbeti, toplo priporočamo te lepe knjižice. Našli bodo v nji tisto priskrbo, detečje ljubeznjivo pisavo...“ Posebno rabno dela knjigo to, da je vsak večji popis razdeljen v več oddelkov s primernimi napisi, uvodi itd. 3. Namen, v resnici koristiti mladini, ki to lahko razvidi, kako so mladi svetniki in svetnice se morali vojskovati in premagovati, da so to postali, kar so. Zato tudi prof. A. Zu-pančič v „Pastirstvu“ (I. del, str. 230) posebej priporoča gg. katehetom te knjige. 4. V primeri z družini enakimi knjigami jako nizka cena! Zeleti je toraj, da se to koristno delo še pridniše razširja med Slovenci nego do zdaj.

V posebnih sešitkih se tudi dobi:

Sv. Germana, izgled krščanske potrpežljivosti.

Cena 5 kr.

Sv. Marije Magdalene Paciške mladostna leta.

Cena 5 kr.

Jan. Leon v Mariboru.

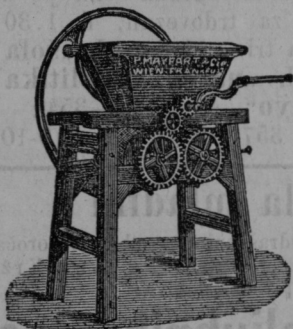
Eden ali dva dijaka

iz spodnje gimnazije ali realke vsprejmeta se v celo hrano. Več poizvé se v Mariboru, v Koroški ulici št. 38.

Velik živinski sejem

bode na Ruško soboto, dne 12. sept. pri sv. Antonu v Slov. goricah. 1—2

Mlini za jabelka in grozdje, moštne pa sadne stiskavnice.

Razširjene so v velikih tisočih po vseh deželah sveta. Najnovejša in priznana najizvrstniša sestava v trdnem delu.

Vse velikosti od 90 lit. do 1600 vzprejemka. Cene so najnižje in po želji franco na železniško ali ladijsko postajo. Nariski in napisi, kjer so naše stiskavnice v rabi, pošljemo franco in zastonj. Zanesljivi agentje se vzprejmó. Naj se piše

PH. MAYFARTH & Co.

Frankfurt a. M. in Beč, II. Taborstrasse, 76.

Livarna za železo in strojarna kmetovalskih in vinskih strojev. (7-7)

Dobra služba. Priden mladeneč, kateri bi v nekem mestu na Slovenskem želel prevzeti upravlila po vrtu, dvorišči in pri goveji živini, naj se pismo oglasi pri opravištvu „Slov. Gospodarja“. Plačilo je 8 gld. na mesec, tudi strošek in stanovanje. (1-3)

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moči za brizganje, prilične srenjam, mestom, trgom in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, **Vodonosnike** razne sostave, raja boljše cevi iz konopnine, gumija, za ssa-vanje vode ali za napeljavanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižjej ceni proti 5letnemu poročtvu

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Srenam in gasilnim društvom dovoli se plačevane v rokih. Podrobne cenilnice dopošila brezplačno in franko.

F. G. DOLENC v MARIBORU

Priporočilo trgovine.

Slavnemu p. n. občinstvu, priporočeva svojo za zimo dobro založeno trgovino, z novim raznovrstnim, oblačilnim, suknenim, platnenim in modnim blagom, k obilnemu obiskovanju, zagotavlja najcenejšo in pošteno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

F. G. Dolenc.

1—10

Na zahtevanje pošiljamo, zreske (muštre) po pošti franco.

trgovina z suknenim, platnenim in modnim blagom